

Interpellasjon om kommunens oppfølging av FN-konvensjonen for rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) har som formål å sikre at alle har de samme rettighetene, uavhengig av funksjonsevne. Den 1. januar 2026 ble konvensjonen endelig inkorporert i menneskerettsloven, noe som betyr at den nå har forrang over andre norske lover ved motstrid.

Funksjonshemmede utgjør rundt 20 prosent av Norges befolkning. Det er landets største minoritet – og den eneste vi selv kan bli en del av når som helst.

For kommunen innebærer CRPD et nødvendig paradigmeskifte fra en medisinsk modell til en menneskerettslig modell. Det betyr at kommunen må fjerne kommunale barrierer (både fysiske og holdningsmessige) og gjennom sine tjenester bidra til at innbyggerne får oppfylt sine rettigheter i praksis, ikke kun dekket grunnleggende helse- og omsorgsbehov.

For å sikre at Porsgrunn kommune ivaretar sine forpliktelser, må CRPD innarbeides systematisk i alle ledd. Dette innebærer at kommunen må bruke konvensjonen aktivt. Erfaringer viser at CRPD må forankres i ledelsen og i sentrale dokumenter, og at det er behov for sterke fagmiljøer og tydelige nøkkelroller for å lykkes. Det er nødvendig med systematisk og varig kompetansebygging på tvers av alle sektorer. Kommunen må bruke kunnskap fra tilsyn, klager og brukernes egne erfaringer for å hele tiden lære og forbedre tjenestene. Det er også helt sentralt at det kommunale rådet for personer med funksjonsnedsettelse involveres tidlig i alle relevante saker¹.

Allerede i 2024 startet Statsforvalteren et prosjekt for å støtte arbeidet med å implementere CRPD i kommunene i Vestfold og Telemark. Porsgrunn kommune har så langt ikke deltatt aktivt i prosjektet. Her har kommunen dessverre gått glipp av en viktig mulighet for informasjon, læring og omstilling!

Spørsmål:

1. Hvordan planlegger kommunen å sikre at **CRPD legges til grunn som styringsverktøy** i alle sektorer, og ikke bare som et helse- og omsorgstema?
2. Hvilke tiltak vil bli iverksatt for å gi alle kommunalt ansatte **nødvendig opplæring** i konvensjonens rettigheter og plikter?
3. Vil kommunen ta initiativ til å utarbeide en **sektorovergripende handlingsplan** for implementering av CRPD, med konkrete mål for universell utforming og nedbygging av barrierer?

Forslag til vedtak:

Det legges fram en sak for bystyret som redegjør for Porsgrunn kommunes arbeid med implementering av CRPD.

Lars Stokke, Nina Ossavy, Kjersti Myro og Sabine Gehring, Porsgrunn MDG

¹ [Kartlegging_av_implemteringen_av_crpd_i_norske_kommuner.pdf](#)